

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący)
SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)
SSA Agata Zając

w sprawie ze skargi Z. K.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 13 lutego 2015 r. sygn. akt II Ca [...],
w sprawie powództwa P. S.A. w W.
przeciwko Z. K.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 10 lutego 2017 r.,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania wywołanych wniesieniem skargi.**

UZASADNIENIE

Pozwana Z. K. złożyła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 13 lutego 2015 r., w którym oddalono apelację pozwanej, złożoną od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 25 czerwca 2014 r. W wyroku tym zasądzono od pozwanej na rzecz powodowej S. kwotę 30.301,57 zł, oddalono powództwo dalej idące i umorzono postępowanie co do kwoty 8.557,76 zł. Zasądzona od pozwanej należność wynikała z umowy pożyczki nr [...] z dnia 21 listopada 2007 r.

W skardze pozwanej podnoszono naruszenie przepisów prawa materialnego (pkt 1-4 skargi) oraz przepisów prawa procesowego (pkt 5-6 skargi). Skarżąca twierdziła, że w wyniku wydania zaskarżonego wyroku została jej wyrządzona szkoda (s. 10-12 skargi), pomiędzy wydaniem zaskarżonego wyroku a szkodą zachodził adekwatny związek przyczynowy (s. 12-15 skargi), przy czym nie było możliwe wzruszenie zaskarżonego wyroku innymi środkami prawnymi (s. 15 skargi). Skarżąca domagała się stwierdzenia niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku stanowi szczególny środek zaskarżenia zmierzający, jak wiadomo, do uzyskania odpowiedniego prejudykatu w postępowaniu sądowym (art. 424¹ § 1 k.p.c.; art. 417¹ § 2 k.c.). Skarga taka powinna zatem zawierać m.in. wymagania przewidziane w art. 424⁵ § 1 pkt 1-6 k.p.c. (tzw. konstrukcyjne elementy skargi). Jednym z zasadniczych niezbędnych elementów konstrukcyjnych skargi jest konieczność uprawdopodobnienia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). W ukształtowanym już w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że nie stanowią szkody, uzasadniającej wniesienie skargi, koszty procesu, jakimi strona została obciążona w kwestionowanym orzeczeniu. Dzieje się tak nawet wówczas, gdy koszty takie zostały już uiszczone (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 grudnia 2016 r.; V CNP 55/16 nie publ.; z dnia 16 maja 2012 r., II CNP

6/12 nie publ.). Tym bardziej szkoda w rozumieniu art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. nie obejmuje niezasądzonych - w związku z określonym rozstrzygnięciem - poniesionych przez stronę skarżącą „kosztów reprezentacji przez pełnomocnika procesowego” (s. 12 skargi).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje także trafne stanowisko, zgodnie z którym szkoda musi istnieć (albo też może już nie istnieć) w chwili wniesienia skargi na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c. Nie wystarczy zatem samo tylko jej zagrożenie wystąpienia lub przewidywanie takiego wystąpienia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006, z. 6, poz. 110, postanowienie z dnia 21 grudnia 2006 r., III CNP 57/06 nie publ.; postanowienie z dnia 21 grudnia 2016 r., V CNP 55/16, nie publ.). Tymczasem skarżąca wywodzi, że „szkoda powstała w dniu 13 lutego 2015 r., tj. w dniu wydania zaskarżonego wyroku, po jego wydaniu”, a zaskarżony wyrok „wywołał skutek w postaci obowiązku zapłaty zasądzonych kwot” (s. 11-12 skargi). Z treści skargi i akt sprawy nie wynika, że doszło do postępowania egzekucyjnego na podstawie zaskarżonego wyroku. W uzasadnieniu tego wyroku wyjaśniono jedynie, że pozwana spłaciła terminowo kilka pierwszych rat w 2008 r. (s. 19 uzasadnienia), a zatem zapłata taka nastąpiła jeszcze przede wydaniem wyroku z dnia 13 lutego 2015 r.

Wbrew stanowisku skarżącej, zaskarżony wyrok nie „tworzył nowego stanu prawnego” i nie „powodował powstania po stronie pozwanej wymagalnego zobowiązania”. Zobowiązanie takie wynikało z zawartej wcześniej umowy pożyczki jako zdarzenia kierującego obligacyjny stosunek pożyczki. Wyrok stwierdzający obowiązek m.in. zwrotu pożyczki ma charakter zawsze rozstrzygnięcia deklaratoryjnego w tym sensie, że stwierdza tylko istniejący po stronie pożyczkobiorcy obowiązek świadczenia. Toteż samo wydanie takiego wyroku nie może oznaczać powstania po stronie skarżącej (pożyczkobiorczyni) szkody w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. i art. 361 § 1 k.c.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę pozwanej jako niedopuszczalną, skoro nie spełniała ona jednego z wymagań przewidzianych w art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Wniosek powoda o zwrot kosztów został oddalony z tego powodu, że nie podnosił on kwestii, jaka legła u podstaw odrzucenia skargi.

jw

l.n